

Katalog osvědčených postupů

Czecj verze

Výstup byl vytvořen v rámci strategického partnerství Erasmus + pro výměnu praktik

„Učitelé proti radikalizaci“

Číslo projektu: 2016-1-AT01-KA202-016654

Koordinátor:

E-C-C Verein für interdisziplinäre Bildung und Beratung
Education – Culture – Citizenship
2112 Würrnitz, Kreuttal 6, Rakousko

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací odpovídá výlučně autor. Publikace nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.

Obsah

Úvod	1
<i>Stručný popis všech programů, iniciativ a metod</i>	2
Rakousko	2
Česká republika	4
Nizozemsko	7
Slovensko	10
Slovinsko	13
Španělsko	14
Několik zemí	17
<i>Overview about the current situation of the specific project environment in the partners' countries</i>	21
Austria	21
Extremism and radicalisation in Austria	22
Netherlands	23
<i>Slovakia</i>	26
<i>Slovenia</i>	28
Situation of youth counselling in Slovenia	29
<i>Spain</i>	30
Youth policies in Andalusia	30
Social policies and Equality	31

Úvod

Odborné školy, střední školy a instituce odborného vzdělávání jsou často kon-frontovány se studenty pocházejícími z různých společenských, kulturních nebo rasových prostředí. Uprchlícká situace může tento stav ještě vyostřit. Za těchto okolností se často stává, že vzniká tření, které se zrodilo z předsudků, nízké sebeúcty a latentní xenofobie. Když se objeví takové problémy a eskalují potíže, a když mladí lidé nevidí pozitivní perspektivy, kritická menšina (ale v rostoucím počtu) je přitahována extremistickými ideologiemi, jako jsou neonacistické skupiny nebo džihádske hnutí "islámského státu".

Učitelé a školitelé proto potřebují nové dovednosti a kompetence, aby byly lépe připraveni na řešení mezikulturního napětí mezi různými skupinami studentů a aby v raném stádiu odhalily ukazatele radikalizace mezi svými studenty. Mnozí z nich však absolvovali své vzdělání před mnoha lety a někteří jsou zcela nebo do značné míry nepřipraveni na změny ve způsobu, jakým je naše společnost organizována a které koncepční aspekty radikalizace představují hrozbu.

Následující stránky obsahují stručný popis všech programů, iniciativ a metod, které byly identifikovány a shromážděny do roku 2018 během trvání projektu. Detailnější popisy a další informace lze získat v databázi: www.vetcontra.eu. Součástí katalogu je také přehled situace týkající se radikalizace mládeže v jednotlivých partnerských zemích.

Stručný popis všech programů, iniciativ a metod

Rakousko

BanHate

„BanHate“ je mobilní aplikace zaměřena proti vyjadřování nenávisti. Aplikace byla zveřejněna antidiskriminačním centrem Steiermark. Jde o software, který umožňuje rychlé a nebyrokratické hlášení projevů nenávisti. Funguje s použitím jen několika kliků: projev nenávisti je zdokumentován a spolu se screenshoty a linkem se automaticky přepoše na antidiskriminační stránku Styria. K přihlášení do „BanHate“ se musí uživatelé zaregistrovat přes svou mailovou adresu nebo přes Facebookové konto. Aplikace funguje i na Androidech i na operačních systémech iOS.

DERAD

DERAD je iniciativa pro sociální soudržnost, prevenci a dialog, organizovaná je jako iniciativa a skupina / síť lidí, kteří pracují na univerzitách, školách a jiných sociálních organizacích. DERAD je nevládní organizace, která se stará o zadržené osoby v oblasti prevence extremismu, jakož i na následnou péči o odsouzené osoby. DERAD organizuje workshopy, přednášky a další vzdělávací balíčky pro žáky, učitele a sociální pracovníky.

DeZett: Prevence násilí

DeZett organizuje trénink sebevzdělávání s cílem pomoci chlapcům, aby věděli s jistotou pracovat se svými schopnostmi a potřebami. Často jsou v konfliktních situacích, jakoby mezi dvěma možnostmi: provokovat (postavit se na obranu někoho či sebe) nebo být pasivní (neznají jak pomoci jiným, resp. mají obavu, že se z nich stane cíl) a musí se naučit vnímat i posoudit sebe i jiné osoby.

EUISA – Evropská unie nezávislých studentů a akademiků

EUISA je evropská organizace založená v Rakousku a Německu, se stejnými cíli a aktivitami založenými na sociální rovnosti, vzájemném porozumění, mezikulturním a mezináboženském dialogu, muslimsko-židovském dialogu a sociální rovnosti, prevenci a deradikalizací. Pracovníci EUISA dobrovolně vykonávají prevenční a deradikalizační práci na školách, v klubech pro mladé, u pedagogů, policie, v kostelech, mešitách i v různých komunitách.

Ombudsman pro děti a mládež

Ombudsman pro děti a mládež Rakouska (KIJA Kinder- und Jugendanwaltschaften Österreichs) má regionální pobočky, které existují v každé z devíti provincií (Länder) v Rakousku. Děti, mladí lidé i dospělí mohou kontaktovat KIJA zdarma, pokud se problém týká práv dětí a mladých, nebo jiných

záležitostí s tím souvisejících. KIJA řeší konflikty, zastupuje své klienty a nabízí pomoc v obtížných situacích.

Poradenství pro mládež

Jugendberatung – poradenství pro mládež, je internetový portál s odborníky na psychiatrii mladých, psychologii, sociální práci s mládeží, jakož i na poradenství speciálních pedagogů, léčitelů, mediátorů, trenérů a podobně. Vyhledávací nástroj pomáhá zájemcům najít specialistu z oboru, který požadují. Stačí použít vyhledávací filtry – zadat vyhledávací kritéria, ne geologickou polohu, ale hlavně požadovaný jazyk, pohlaví, věk, diplom a další relevantní údaje, jako např. oblast, ve které je daný člověk odborníkem, jeho pracovní metody, či speciální kvalifikaci pro profesionální poradce.

Poradenství proti extremismu

Ministerstvo pro rodiny a mládež Rakouské republiky provozuje celonárodní linku, která zajišťuje pomoc s týmem odborníků z více profesí a s konzultačními zkušenostmi. Je to linka prvního kontaktu pro lidi, kteří hledají pomoc konzultantů a je provozována v pěti jazycích (německém, tureckém, anglickém, arabském a perském). Kromě telefonické pomoci je k dispozici také pojízdný tým, který je schopen zvládnout i krizovou intervenci. Poradna je anonymní a zdarma. Stránka obsahuje i sekci (FAQ) zabývající se základními konzultačními otázkami:

- Co je extremismus?
- Co je radikalizace?
- Co mám dělat, když je moje dítě zradikalizované?
- Jak mám nahlásit podezřelý internetový obsah?

Prevence kriminality mladých

Rakouské ministerstvo vnitra vyvinulo pět projektů zaměřených na prevenci násilí, kriminality mladých, kybernetické šikany, drog a závislostí apod. mezi mladými lidmi ale i v celé společnosti. Tyto vzdělávací programy jsou adresovány mladým a dětem. Organizují se na požádání ředitelů škol a jejich cílem je zvýšit prevenci a povědomí o těchto problémech u mladých lidí na rakouských školách.

Školní psychologie

Platforma školní psychologie je projektem Ministerstva školství. Portál nabízí pomoc a poradenství pro žáky, studenty a mladou generaci stejně jako pro učitele a dospělé pracující s výše zmíněnými skupinami. Poskytuje informace o prevenci násilí, rakouskou národní strategii proti násilí, extremismu, teroru na pracovišti, strategii proti sexuálnímu násilí a také informuje o programech a projektech prevence. Na portálu se nachází i samostatná sekce o džihádu.

Skupina pro deradikalizaci a prevenci extremismu

Pracovní skupina, která vznikla v roce 2014 se intenzivně zabývá tématem extremismu, deradikalizace a prevence ztráty hodnot u mladých lidí. Hlavním cílem je bojovat proti jakékoliv formě skupinových ideologií a antidemokratických postojů. Také chce pomoci ochraňovat mladých lidí od stigmatu obecného podezírání z odklonu od uznávaných hodnot. Skupina je založena na čtyřech základních pilířích:

1. Výměna a spolupráce
2. Expertíza
3. Profesionalizace
4. Konzultace a podpora

Zara – poradenství prevence rasismu

ZARA – občanská iniciativa a práce proti rasismu byla založena v roce 1999 s cílem podpořit odvahu občanů a společnost bez rasismu v Rakousku a zároveň bojovat proti všem formám rasismu. Práce proti rasismu byla založena na třech pilířích: poradenství, prevence a veřejné povědomí. Každoročně více než tisícovce obětí a svědků rasismu je poskytována poradenská podpora. Poradna je poskytována zdarma a poradní tým sestává z právníků a sociálních pracovníků.

Česká republika

FAIR PLAY

Studenti za rovnoprávnost. Vzdělávací program zaměřený na lidská práva a prevenci diskriminace, rasismu a extremismu.

Vybraným školám nabízíme bezplatně vzdělávací a tréninkové aktivity, které posilují schopnost studentů vnímat živé společenské problémy prostřednictvím lidských práv, umožňují jim konfrontovat jejich předsudky a vedou je k organizaci vlastních studentských akcí. Projekt je určen pro střední školy, které se chtějí těmto tématům věnovat a podpořit své studenty v konkrétních aktivitách na podporu lidských práv. Průřezová témata v projektu:

Osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

In IUSTITIA: Já a oni jsme my

Organizace In IUSTITIA vypracovala výukový materiál JÁ A ONI JSME MY. NÁPADY A NÁMĚTY PRO MULTIKULTURNÍ VÝCHOVU: PŘEDSUDDKY, STEREOTYPY, NÁSILÍ Z NENÁVISTI A AKTIVNÍ SVĚDEK.

Publikace vám odpoví na otázky: Jak se projevují předsudky? Co je násilí z nenávisti? Jak se chová aktivní svědek?

Přehledně zpracovaná publikace v teoretické části vysvětlí pojmy předsudek, stereotyp, násilí z nenávisti a efekt přihlížejícího. Vyučujícím nabídne nové metody a navrhne, jak pracovat se třídou a předcházet projevům předsudků, nesnášenlivosti či šikany. V praktické části uvede didakticky zpracované aktivity, včetně pracovních listů, použitelné pro okruhy multikulturní výchovy.

Máte-li o výukový materiál zájem, objednejte si jej emailem zaslaným na adresu koordinator@in-ius.cz. Elektronická verze ke stažení zde: <http://www.in-ius.cz/dwn/ja-a-oni-jsme-my/ja-a-oni-jsme-my-mkv.pdf>

Inkluzivní škola

Inkluzivní škola je informační portál zaměřený na začleňování žáků cizinců do českého vzdělávacího systému. Naleznete zde část Organizace aneb Cizinci ve škole, která je určena zejména pro ředitele škol, ale užitečná může být i pro třídní učitele, koordinátory vzdělávání cizinců, výchovné poradce či metodiky prevence. Dozvíte se v ní, jak funguje integrace cizinců do českého vzdělávacího systému, a to na úrovni státu, škol i dalších organizací.

Další část, Pedagogika aneb Cizinec ve třídě, je určena nejen pro učitele základních a středních škol, a seznámí Vás stručně s principy práce s žáky s odlišným mateřským jazykem a jejich praktickou aplikací v konkrétních předmětech. V této části webu naleznete také mnoho inspirativních materiálů do výuky nebo tipy na integraci do kolektivu.

Na stránce je taky kalendář s přehledem kurzů na téma multikulturní a inkluzivní výchovy.

Když chceš tak to dokážeš

Hudební program zaměřený na Prevenci rizikového chování úspěšně probíhá již od r. 2011, kdy vznikl pod záštitou zmocněnkyně vlády ČR pro lidská práva Moniky Šimůnkové.

Radoslav „Gipsy“ Banga se s žáky a studenty podělí o svůj osobní příběh i své zkušenosti a motivuje je k aktivnímu a smysluplnému životu bez násilí, konzumace drog, xenofobie, rasismu, intolerance, agrese, kriminality a dalších variant rizikového chování.

Přibližně 2 hodinový program, v němž zaznějí autorské písně, které svým obsahem umocňují atmosféru a doplňují vyprávění k jednotlivým tématům. Radoslav Banga, známý také pod pseudonymem Gipsy, je rapper, hudebník, zpěvák a textař romského původu.

Lidé v pohybu

Stránky Lidé v pohybu nabízejí inspirace pro práci s tématy uprchlictví a migrace pro skautské oddíly, ale i pro pedagogy a metodickou podporu pro práci s kontroverzními tématy.

Otvírání kontroverzních témat a prozkoumávání různých úhlů pohledu zahrnuje práci s emocemi, s postoji a hodnotami, zjišťováním a ověřováním informací a souvislostmi mezi nimi. Nabízíme proto k úvaze následující myšlenky o tom, co to znamená pro vedení programů na kontroverzní témata.

Web nabízí aktivity z různých oblastí: Spravedlnost a rovnost, Různorodost, Myšlení v souvislostech, Kritické myšlení a Řešení problémů. Celá metodika je ke stažení zde:

http://lidevpohybu.eu/wp-content/uploads/2016/04/Lide_v_pohybu_web.pdf

Lidská práva

Cílem tohoto webu je usnadnění začlenění lidskoprávních témat do výuky. Učitelé zde najdou nejrůznější materiály, informace, metodiky a videa týkající se nejrůznějších lidskoprávních oblastí. Snažili jsme se, aby byl web komplexním nástrojem, kde najdete konkrétní materiály do hodin, nápady, jak s nimi pracovat, základní i rozšiřující informace o lidských právech a také možnost sdílet své zkušenosti.

Jsou zde zpracovány metodiky založené na konkrétních případech porušování lidských práv. Příběhy jsou podřazeny pod jednotlivé články Všeobecné deklarace lidských práv a doplněny textovými a video materiály. Pedagogové zde také naleznou informace o lidských právech, Amnesty International, lidskoprávní dokumenty a krátké filmy k použití ve výuce.

Multikulturní centrum Praha

Multikulturní centrum Praha řeší otázky spojené se soužitím lidí z různých kultur v České republice a v jiných částech světa. Usilují o společnost založenou na respektu k lidským právům, politické rovnosti a snižování sociálních nerovností. V nabídce mají mnoho vzdělávacích, kulturních a informačních aktivit, například:

Společně proti rasizmu: boj proti anticiganistickým mýtům, hate speech a změna veřejného diskursu o Romech v lokalitách, kde došlo k projevům anticiganismu. Na stránce jsou volně k dispozici metodické manuály pro interkulturní workshopy na středních školách: <http://spolecneprotirasizmu.mkc.cz/>

Stereotýpek v nás: interkulturní seminář zaměřený na stereotypy, prevenci rasizmu a xenofobie. Seminář nabízíme pro dvě cílové skupiny: studenty nebo učitele.

Světová škola: podpora českých škol v jejich zájmu o globální problematiku, začleňování globálních témat do výuky a úsilí ovlivňovat dění v místě bydliště s celosvětovým přesahem v duchu hesla „mysli globálně, jednej lokálně“.

Prevence rizikového chování

Centrum sociálních služeb v Praze, Portál prevence rizikového chování je odborné metodologické pracoviště zaměřené na primární prevenci rizikového chování v Praze. Poskytují metodickou podporu, konzultace, dohled a školení v různých oblastech rizikového chování na školách.

Poskytují přehled metodik týkajících se rasismu a xenofobie s odkazy na publikace ke stažení. Tyto zahrnují.

Politický radikalismus a mládež – publikace, která vznikla jako výsledek projektu „Současná situace v oblasti extremistických hnutí v ČR. Multipolis je metodická příručka pro pedagogy k multikulturní výchově vypracovaná společností SCIO v rámci projektu MULTIPOLIS. Původ názvů Rom – Cikán: obsáhlý informační text pro učitele o původu a používání názvů Rom – Cikán

Varianty

Vzdělávací program Varianty vytvořila nezisková organizace Člověk v tísni. Naší vizí je inkluzivní společnost a škola otevřená pro každého, která vede ke globální odpovědnosti a respektu k druhým. Chceme, aby školy vychovávaly otevřené, tolerantní a aktivní občany schopné kriticky vyhodnocovat informace a ovlivňovat dění kolem sebe. Hodnoty, ze kterých při naší práci vycházíme, jsou úcta, odpovědnost, svoboda, partnerství a víra v potenciál každého člověka.

Poskytujeme informační a metodickou podporu, vzdělávací kurzy, didaktické materiály, odborné konzultace a asistenci školám a pedagogům v oblastech inkluzivního vzdělávání, interkulturního vzdělávání a globálního rozvojového vzdělávání. V těchto oblastech také prosazujeme systémové změny, které přispívají k tomu, aby byl vzdělávací systém inkluzivní a schopný lépe reagovat na výzvy současného světa.

Nizozemsko

“Bondgenoten” (Allies)

„Spojenci“ je přístup vyvinutý holandskou policií k budování důvěry mezi policií, obcí a komunitami. Zástupci policie, obce a místních komunit se setkávají pětkrát ročně. Zástupci komunity nejsou profesionálové, ale především občané, kteří působí v rámci své místní komunity. Účastníci mají společnou večeři, diskutují o tématech týkajících se místní bezpečnosti, jako je radikalizace, polarizace, obtěžování a chudoba, a dohodnou se na konkrétních činnostech, které je třeba provést společně.

BOUNCE – nástroje odolnosti

Bounce je preventivní program, který v počáteční fázi bojuje proti násilné radikalizaci. BOUNCE pomáhá posilovat odolnost (zranitelných) mladých lidí před radikálními vplyvy a zvyšuje povědomí o

jejich sociálním prostředí. Bounce se skládá ze tří nástrojů. BOUNCEyoung se zaměřuje na (zranitelnou) mládež, BOUNCEalong na rodiče a na pracovníky v první linii a BOUNCEup na budoucí školitele. Tyto nástroje jsou ideální pro vzájemné přepojení. Program je založen na vědeckém výzkumu. Byl testován a validován.

Holandský vládní institut proti radikalizaci (ROR)

Holandský vládní institut proti radikalizaci (ROR) šíří znalosti, vhled a dovednosti v oblasti radikalizace a boje proti džihádismu. Dělají to tím, že poskytují školení odborníkům z vládních a polo-vládních organizací, kteří se mohou s těmito tématy setkat ve své každodenní práci. ROR je spolupráce mezi Národním koordinátorem pro terorismus a bezpečnost a Institutem odborného výcviku DJI (Oddělení právní služby). Toto spojení přináší podstatné znalosti o (předcházení) radikalizace s odbornými znalostmi v oblasti bezpečnosti a chování. Naše kurzy mají silnou vzdělávací základnu a jsou založeny na důkladných současných poznatcích. Jsou poskytovány kvalifikovanými a zkušenými trenéry.

Nizozemské středisko pro prevenci kriminality a bezpečnostní centrum (CCV)

Nizozemské středisko pro prevenci kriminality a bezpečnostní centrum (CCV) pomáhá (vládním) organizacím čelit výzvám při řešení otázky mládeže v jejich (pracovní) komunitě. CCV pracuje na bezpečném a obyvatelném Nizozemsku. V tématu mládeže se zaměřujeme na okruhy mládež a bezpečnost. Poskytujeme znalosti, nástroje, informační materiály a školení / workshopy šité na míru. Na jejich internetových stránkách najdete rozsáhlé informace o 14 různých tématech, jako jsou mládežnické skupiny, mladá mládež a radikalizace. Na internetových stránkách poskytují praktické nástroje, jako je databáze zaměřená na mládežnické skupiny a systém včasného varování.

Odvažte se být šedý

Kampaň “Dare to be Grey” se zaměřuje na boj proti polarizace společnosti tím, že hlas „šedé střední“, která představuje lidi s rozhledem a vyváženými názory, které jsou často ztraceny mezi hlasy extremismu. Iničiátoři věří, že extrémní hlasy jsou v sociální diskusi velice slyšitelné a tak dávají prostor lidem s vyváženými názory a berou v úvahu rozdílné názory, nuance a identity.

“Dare to be Grey” provozují online platformu proti polarizaci společnosti, která se nachází na různých kanálech sociálních médií. Krom toho pravidelně organizuje akce, připravuje školské programy a brzy vydá časopis GRIJS.

Pevnost demokracie

V trvalé výstavě „Pevnost demokracie“ mládež aktivně zkoumá a posiluje své demokratické dovednosti a postoje. Ve výstavě mládež přemýšlí o svých znalostech a náhledech prostřednictvím různých úkolů. Výstava se zabývá tématy týkajícími se vztahu mezi demokratickým státem a radikalismem. Tyto úkoly umožňují mladým lidem přemýšlet o radikálních tvrzeních a porovnávat je s vlastním názorem. Cílem

výstavy je poskytnout přehled o možnostech a hranicích demokracie a radikalismu. Výstava je zaměřena především na mladé lidi, ale je také vhodná pro dospělé. (Tuinier & Visser, 2009).

Radar Advies Obchodní organizace pro poradenství a školení v oblasti radikalizace

Radar Advies (Radar doporučuje) je úřad pro sociální záležitosti a zkušenosti s radikalizací a prevencí radikalizace. Prostřednictvím poradenství, vzdělávání a výzkumu, Radar doufá, že pomůže vládě a organizacím zachytit radikalizaci již v raném stadiu a to s podporou spolupráce týmů odborníků. Proto, Radar spolupracuje nejen s vesnicemi či vládou, ale také s agenty, sociálními pracovníky, učiteli a pracovníky s mládeží, aby rozeznávali radikalizaci a včas proti ní bojovali.

RADICX – nástroj na zjištění „stavu radikalizace“ mládeže

Radix je nástroj včasné intervence, který pomáhá získat lepší přehled o situaci, ve které je znepokojení nad směřováním mladého člověka. Pomocí tohoto nástroje je možné provést první posouzení, zda se mladý člověk může radikalizovat a získat náhled na další znepokojující vývoj. Zařízení ukazuje riziko a podporné faktory kolem mladého člověka a poskytuje tipy, jak zvládnout situaci, v níž se nachází. Tento nástroj je doprovázen publikací o pozadí radikalizace a popisem, jak ho používat.

Síla otců

„Síla otců“ sestává z několika setkání zaměřených na vzdělávání a otcovství. Na setkáních se používají různé metody, včetně „stem table conversation“. Během setkání otcové mluví o otcovství, vývoji svých dětí, o své roli otce ve vztahu se svými dětmi. Na setkáních otcové získávají vzdělávací schopnosti, posilují své otcovství a rozšiřují svou sociální síť. Cílem těchto setkání je přispět k pozitivnímu rozvoji dětí, posílit pozitivní vztah mezi otcem a dítětem a zlepšit integraci rodin do nizozemské společnosti.

Vzdělání pro učitele v islámské organizaci pro posílení pedagogického a didaktického klimatu v těchto organizacích

Program vzdělávání učitelů v islámské organizaci na posílení pedagogického a didaktického klimatu v těchto organizacích.

Přístup je preventivní. Hlavním cílem je posílení dobrovolných učitelů v jejich pedagogických a didaktických schopnostech. Cílem tohoto přístupu je posílit pedagogické a didaktické klima v islámských dobrovolných organizacích. Program chce přispět k pozitivní identitě islámských dětí jako nizozemských občanů tím, že věnuje pozornost 'standardům a hodnotám demokratického právního státu', 'polarizaci' a 'radikalizaci' i 'vytváření povědomí'.

Slovensko

Bez nenávisti

Kampaní Bez nenávisti na internetu se Slovenská republika zapojila do kampaně No hate speech movement organizovanou Radou Evropy. V rámci kampaně vyšly tři publikace, které pomáhají učitelům, ale i veřejnosti, bojovat proti nenávistným projevům na internetu a porušování lidských práv.

Publikace „Nejsem rasista, ale...“ je reakcí na veřejný antirómský diskurs, častokrát živený právě nedostatečnou znalostí důležitých dat a souvislostí o romské menšinu.

Publikace „Cyberhate – nenávist na internetu“ je stručným průvodcem problematikou nenávisti šířené na internetu, směřovanou zejména vůči rasovým, národnostním, etnickým, sexuálním a náboženským menšinám. Je primárně určena pro společensko-vědní předměty na středních školách.

Publikace „Imigrace v Evropě a na Slovensku: čísla, fakta, souvislosti“ se soustřeďuje na přistěhovalce, multikulturalismus a imigraci obecněji.

Diskusní platforma

Komunita.progresivne.sk je platforma, kde mohou účastníci volně a otevřeně diskutovat, inspirovat se, spolupracovat, navrhnout témata a připravit řešení jak posunout Slovensko vpřed, což zase může progresivne.sk přesazovat. Jedním z cílů platformy je sdružovat lidi se společnými zájmy. Například jedna diskuse se zabývá tématem Jak přes školy zastavit extremismus, rasismus a nesnášenlivost?

Důvěřuj, ale prověřuj

Institut lidských práv vydal publikaci „Důvěřuj, ale prověřuj“, která má za cíl bojovat informovaností proti extremismu na internetu. Na sociálních médiích je nebezpečným trendem propojování a prolínání tzv. alternativních a krajně-pravicových webů a organizací. Tímto se extremistický a krajně pravicový obsah stává nejen sofistikovanější a na první pohled těžko identifikovatelný, ale zasahuje i mnohem větší části populace.

Tomuto nebezpečí jsou náchylní zejména mladí lidé, kteří si teprve formují názory na dění doma i ve světě a v době globální ekonomické krize vyhledávají alternativy. Tato publikace vytváří pomocí neformálního vzdělávání kapacity na rozeznávání extremistického obsahu, manipulací tzv. alternativních médií a schopnosti ověřovat si informace v online prostoru a tím předcházet radikalizaci a extremismu mládeže.

eSlovensko – RYTMUS

08.02.2016 Bratislava – eSlovensko začalo sérii projekcí filmu „Rytmus – sídlištní sen“ a motivační přednášky pro mládež po celé zemi. Hlavním tématem není stát se cílem nenávisti na webu. Kromě

odborníků navštěvoval přednášky i reper Rytmus, hlavní postava filmu. Je to romský chlapec vychovaný v neromské rodině a stal se velmi známým reperem.

Mluvíme s mládeží prostřednictvím silného příběhu slavné osoby, takže přednáška má velký vliv na mladé lidi. Dali jsme jim příklady skutečných lidí, kteří čelí nenávisti na internetu, aby se mladí lidé mohli naučit jak proti nim bojovat.

Pokud má škola zájem o bezplatné promítání filmu „RYTMUS – sídlištní sen“, mohou nám poslat email na adresu: marketing@eslovensko.sk. Průzkum potvrdil naše zjištění, že film může být velmi účinný při předcházení extremismu a proti-romským náladám u mladých na Slovensku.

I my jsme tady doma

Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) vydala soubor vzdělávacích materiálů o migraci: dokumentární film, instruktážní materiál, prezentaci a informační plakát. Vzdělávací materiály slouží jako pomůcky při představení migrace v rámci multikulturní výchovy na všech stupních formálního vzdělávání, vzdělávání odborníků pracujících s migranty v interkulturních dovednostech a na další prezentaci migrace široké veřejnosti.

Materiály jsou volně dostupné na stránkách IOM a film „I my jsme tady doma“ je dostupný na IOM YouTube kanálu: <https://www.youtube.com/watch?v=1LA93hi7HNk>

Nehejtuj!

NEHEJTUJ.sk je multimediální projekt pro slovenské základní a střední školy, ale i pro další veřejné i soukromé instituce pracující s dětmi a mládeží. Výsledkem projektu je metodický průvodce a dvojité DVD s výběrem filmů slovenské a zahraniční produkce na téma netolerance. Můžete si je objednat zdarma.

„Není lhostejný“ – Not indifferent

Studenti Katolické univerzity v Ružomberku bojují proti extremismu. Projektem Nejsme lhostejní (není lhostejný) chtějí změnit myšlení mladých lidí, aby se neodcizovali jeden od druhého na základě odlišností. Vytvořili skupinu na Facebooku s cílem povzbudit lidi, kteří jsou proti extremismu. Organizační tým nasměroval kampaň na lidi, kteří nejsou aktivní, když jsou konfrontováni s problémem extremismu kvůli strachu nebo lhostejnosti.

PDCS – Partneři pro demokratickou změnu

PDCS – Partneři pro demokratickou změnu. Organizují školení a píšou publikace na různá témata: Prevence a řešení konfliktů, Rozvoj občanské společnosti, Občanská účast na dění, Participativní učení, atd. Některé publikace:

- Výchova k toleranci hrou: pokyny pro hraní rolí, simulace a případové studie pro trenéry.
- Řešení konfliktů v kontextu vývoje: praktické kroky, které ukazují, jak reagovat na etnické, kulturní a civilizační konflikty, v našem multikulturně rozděleném světě.
- Hodnotové střety hrou: Jak mohou jednotlivci a skupiny existovat v společnosti, když sdílí různé hodnoty? Jak se vypořádat s menšinovými názory, rozdíly, jinakostí?

Psychologie zážitkem

Psychologie zážitkem (elektronický metodický průvodce). 2. vydání příručky obsahuje:

Více než 900 stránek a 696 MB návodů, aktivit, cvičení a pracovních listů pro více než 180 lekcí psychologie, sociálně-psychologického tréninku a souvisejících témat zpracovaných v tematických zážitkových blocích.

Některá témata:

Národní a etnická rozmanitost, Náboženská rozmanitost, Kulturní rozmanitost, Rodová rozmanitost, Ekonomická rozmanitost, Pestrost životních stylů v rámci jiných subkultur, Osobnost a její rozmanitost, Konflikty, agrese a šikanování.

Výukový materiál pro učitele

Výzkumný ústav dětské psychologie a patopsychologie spolu s Ministerstvem školství, vědy, výzkumu a sportu České republiky ve spolupráci s odborem pro výchovu a vzdělávání SK UNESCO vypracovali a realizovali projekt s cílem poskytnout praktické rady, kdy a jak diskutovat se žáky a studenty o násilném extremismu a radikalizaci, pomoci učitelům vytvořit ve třídě klima vzájemného porozumění, které vede k uctivému dialogu, otevřené diskusi a kritickému myšlení. Součástí projektu byla Příručka pro učitele a učitelky o předcházení násilnému extremismu prostřednictvím vzdělávání, kterou vydala organizace UNESCO.

Vzdělávací program pro učitele

Od září 2017 je pro učitele etické, občanské výchovy a dějepisu k dispozici vzdělávací program s názvem Rozvoj kompetencí pedagogického zaměstnance v oblasti prevence proti projevům extremismu. Cílem vzdělávacího programu je poskytnout pedagogickým pracovníkům rozšířené informace o kulturách, jejich soužití, komunikaci, o toleranci a intoleranci. Rovněž se bude věnovat problematice extremismu a prevenci proti projevům extremismu.

Zodpovědně

Projekt zodpovedne.sk vznikl v roce 2007 a je zaměřen na bezpečné a zodpovědné používání internetu, mobilních telefonů a nových technologií. Provozuje několik internetových stránek na podporu boje proti extremismu.

Stránka Zodpovedne.sk nabízí přehled o tématech extremismus a radikalizace. Představuje příklady, otázky pro děti, tipy pro rodiče a hry na vyučování.

NEHEJTUJ.sk je multimediální projekt určen pro slovenské základní a střední školy. Součástí je metodologický průvodce a dvě DVD s výběrem filmů na téma netolerance. Nehejtuj.sk také spustil sérii promítání filmu „RYTMUS – sídliskový sen“ a motivační přednášky pro mládež v celé zemi. Hlavním tématem je nestát se cílem nenávistných projevů na internetu, a také zabránit extremismu a předsudkům proti Romům.

NoProblemos.sk je seriál komiksů o partii tří kamarádů, kteří si povídají o kulturní snášenlivosti.

Slovinsko

Aktivně pro tolerantní společnost: Pokyny pro úspěšnější integraci

Hlavním cílem publikace je vytvořit pokyny pro místní komunity na konstruktivnější zvládnutí současných migračních trendů. Na začátku publikace je představen systém integrace osob s postavením mezinárodní ochrany v Slovinsku. V následujících kapitolách se sledují hlavně názory zkušených představitelů nevládních organizací, kteří denně pracují s uprchlíky a migranty. Třetí část představuje zkušenosti s integrací a praktická doporučení pro místní komunity o tom, jak přistupovat k integraci migrantů.

EDUCA: Vzdělávání pro rozmanitost

EDUCA je příkladem mezinárodního projektu, který prostřednictvím vzdělávání podporuje multikulturní hodnoty v mnohonárodnostních společnostech. Za tímto účelem se dělal výzkum a akademické instituce spolu se školami, které mají dvojjazyčné vzdělávací programy, rozvíjejí výukové materiály. Projekt byl financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze dvou národních fondů.

Mezikulturní kompetence ve vzdělávání dospělých

Vědecká monografie sestává ze čtyř kapitol, vypracovaných experty z oblasti migračních studií, právní ochrany a vzdělávání dospělých. Autoři píší o multikulturalismu, vzniku stereotypů prostřednictvím jazyka, výzvy k právní ochraně a interkulturnímu vzdělávání. Poslední kapitola popisuje čtyři dvoudenní kurzy pro zlepšení mezikulturní kompetencí určené učitelům vzdělávajícím dospělé. Monografie přináší širší obraz integrace a vysvětluje, proč je vzdělávání, které je založené na mezikulturním dialogu, důležité pro novou generaci.

POKYNY PRO IMPLEMENTACI PROGRAMU „ÚSPĚŠNÁ INTEGRACE DĚTÍ PŘÍSTĚHOVALCŮ“

Manuál „Úspěšná integrace dětí přistěhovalců do vzdělávání a učení (UVOP)“ byl vytvořen v rámci projektu „Rozvoj interkulturalismu jako formy koexistence“, který byl částečně financován Evropským sociálním fondem a částečně Ministerstvem školství, vědy a sportu. Zahrnuje odborné příspěvky, které diskutují o interkulturalismu jako o novém vzdělávacím paradigmatu a o konkrétních nápadech na aktivity, které mohou přispět k lepší sociální a jazykové integraci žáků přistěhovalců do slovinského vzdělávacího systému.

Pomoc uprchlíkům

Vládní úřad pro komunikaci zřídil speciální webovou stránku s příslušnými informacemi o aktuálních vládních aktivitách souvisejících s uprchlíky, které jsou k dispozici pro občany. Cílem webové stránky je zabránit šíření nenávisti, která je založena na zastrašování a zkreslování informací a přispívat k efektivním institucionálním službám a tolerantní společnosti.

Projekt YCARE

YCARe je jedinečný mezinárodní projekt zaměřený na podporu poradců pro mládež při předcházení radikalizaci a boji proti ní. Na projektu se účastní osm zemí: Rakousko, Německo, Řecko, Irsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španělsko a Holandsko. Shromažďují pokyny a osvědčené postupy z praxe. V posledních letech bylo zřízeno několik národních a mezinárodních projektů na jejich výměnu a šíření. Přidaná hodnota YCARe vychází ze zpětné vazby, která přichází od poradců mládeže, kteří používají tyto nástroje. Vytvoří se vzdělávací prostředí, ve kterém se dají zlepšit osvědčené postupy a pokyny. Myšlenka je, že mladí pracovníci mohou být nakonec lépe připraveni, pokud se země navzájem učí. Projekt poradců pro mládež proti radikalizaci (YCARe) se nyní realizuje s podporou programu Erasmus +.

Španělsko

FRIDA: Pokyny pro prevenci a odhalování rasismu, xenofobie a jiných forem nesnášenlivosti ve třídě

Tyto pokyny jsou výsledkem práce v rámci projektu FRIDA (Školení k prevenci a odhalování rasismu, xenofobie a jiných forem nesnášenlivosti ve třídě), jehož cílem bylo zvýšit povědomí a poskytnout učitelům a odborníkům na vzdělávání nástroj pro prevenci, odhalování a reakci na případy rasismu, xenofobie a jiných forem intolerance. Ve skutečnosti začíná koexistence s různými lidmi v době školní docházky a to, co se ve škole naučí, bude pro budoucí chování rozhodující. V té době se mají mladí lidé naučit oceňovat různorodost z perspektivy obohacování a ne jako překážku.

Konzultace o radikalizaci mládeže

Prostřednictvím této vzdělávací činnosti budou profesionálové pracující s mladými lidmi schopni získat informace o násilné radikalizaci mládeže a naučí se, jaká opatření mohou podniknout, aby tomu zabránili. Budou mít přístup ke specifickým didaktickým materiálům o problematice radikalizace a k jiným podpůrným zdrojům i k interaktivnímu prostoru určenému pro výměnu znalostí a zkušeností s jinými odborníky prostřednictvím stálého fóra. Jelikož stále více mladých lidí prochází procesem radikalizace, který je vede k ideálům násilného extremismu, je nezbytné, aby se profesionálům pracujícím s mládeží poskytli nástroje ke zvládnutí tohoto jevu.

Kurz islámského náboženství pro předcházení radikalismu

Muslimští studenti středních škol (ESO), ale i vysokých škol v prvním stupni (Bachillerato), budou studovat na španělských školách i předmět zaměřený na odmítání terorismu a předcházení radikalismu. Španělská islámská komise (CIE) již připravila 12 učebnic zaměřených na tento cíl. To se odráží v novém učebním plánu pro středoškolské vzdělání a maturitu, který navrhla CIE a schválilo jej Generální ředitelství pro územní hodnocení a spolupráci Ministerstva školství, kultury a sportu.

Toto oznámení bylo zasláno kolegiím v březnu 2016 a bylo poprvé implementováno během akademického roku 2016-2017.

Národní plán pro koexistenci a zlepšení bezpečnosti ve vzdělávacích centrech a jejich prostředí

Národní plán pro koexistenci a zlepšení bezpečnosti ve vzdělávacích centrech a jejich prostředí má za cíl zvýšit povědomí dětí o bezpečnostních otázkách, které je nejvíce ovlivňují, včetně rizik spojených s používáním nových technologií, které mohou souviset s možným vystavením se náboru extremistů, stejně jako vystavením se rasistickému a xenofobnímu chování apod.

Program „EL PATIO. Vzdělávací centra jako komunitní zdroje“

Specifický problém, násilí a konkrétní sektor obyvatelstva, jako například mládež, jsou základem pro zahájení komplexního zásahu založeného na vytváření participačních procesů, které spojují místní a regionální úroveň a jednotlivce s komunitou.

Iniciativa „EL PATIO“ je otevřený, flexibilní, komplexní a participativní sociálně-vzdělávací proces s preventivním a informačním charakterem, který čerpá od mladých lidí a využívá ulice a vzdělávací centra jako hlavní místa práce na vytváření dynamické transformace komunity na základě setkání, vztahů a spoluúčasti.

Program „MUS-E“: Sociální a vzdělávací začlenění prostřednictvím umění

Program MUS-E® podporuje koexistenci rozvíjením kapacit dětí a mladých lidí v sociálních problémech, jakož i uznáním kulturní rozmanitosti.

Účelem programu je pracovat s uměním ve školním prostředí, jako s nástrojem, který podporuje sociální, vzdělávací a kulturní integraci studentů a jejich rodin, čímž se zlepšuje jejich výkonnost v třídě. Setkání se konají v rámci školních hodin a pod dohledem učitele a vedou je zkušení aktivní umělci s pedagogickou praxí z různých kultur, přičemž účastníci se snaží rozvíjet svou kreativitu a představivost a v praxi tak zlepšit své výsledky při učení se ve škole i při určování hodnot ve společnosti.

Projekt „Buentrato“

Projekt „Buentrato“, iniciovaný v Peru společností ANAR na školách v Limě, se zaměřuje na to, aby dospívající aktivně působily v oblasti propagace, prevence a obrany rovnosti, koexistence v jednotlivých třídách a v oblasti boje proti rodovému násilí. To se dosáhne posílením malé skupiny studentů podporovaných ANAR, která bude zodpovědná za dozdělávání svých vrstevníků v tom, jak vycházet se spolužáky a jak je respektovat a také pomáhá řešit některé konflikty, které mají někteří studenti.

Projekt „Campus de Paz“ Plán prevence radikalizace mladých lidí z Ceuty a Melilly

Projekt emocionálního učení „Campus de Paz“, který začal fungovat v polovině roku 2012 pod správou Nadace pro oběti terorismu (Fundación de Víctimas del Terrorismo) a vzdělávacího institutu SEK (Institución Educativa SEK), má za cíl řešit práci s emocemi menšin vytvořením komplexního podpůrného systému pro rodiče a / nebo zákonné zástupce prostřednictvím programu emoční inteligence (EI).

V současnosti vyvíjí nový projekt ve spolupráci s Univerzitou Camilo José Cela, nazvaný Plán předcházení radikalizaci, na zastavení zvyšující se míry radikalizace mezi mladou populací z Ceuty a Melilly. Zpočátku se plánuje zacílit ho na rizikové čtvrti El Príncipe (Ceuta) a La Cañada (Melilla), kde zjistili největší riziko náboru džihádistů.

Průřezový plán pro koexistenci a prevenci násilné radikalizace ve městě Malaga (2017-2020)

Tento plán odpovídá závazku města Malaga přispět k národní bezpečnostní strategii a boji proti násilné radikalizaci, přičemž Malagu vybralo ministerstvo vnitra jako pilotní město na implementaci Národního strategického plánu boje proti násilné radikalizaci. Jeho implementace se uskuteční ve spolupráci s Centrem pro zpravodajství proti terorismu a organizovanému zločinu (CITCO) a Univerzitou v Malaze.

Cílem tohoto plánu je „Zvýšit povědomí a rozšířit řady aktivních a odolných občanů, kteří budou podporovat sociální soudržnost, zlepšovat koexistenci, respektovat náboženskou svobodu a vyhýbat se marginalizaci a násilné radikalizaci“.

Škola pro rodiny

Webová brána Škola pro rodiny je iniciativou Regionální vlády Andalusie, která přibližuje školu a procesy vzdělávání a učení se rodinnému prostředí. Je to otevřený komunikační kanál

zaměřený speciálně na rodiny, ale i na AMPA (sdružení otců a matek studentů), pedagogů, poradců a dalších odborníků v oblasti vzdělávání, který vytvořil společného průvodce s cílem trénovat a vzdělávat lepší studenty, ale hlavně lepší lidi.

Strategický plán pro koexistenci na škole

V akademickém roce 2015-2016 byl rozvinutý Strategický plán pro koexistenci ve škole prostřednictvím participativního procesu koordinovaného Ministerstvem školství, kultury a sportu a prostřednictvím Národního centra pro inovace a výzkum ve vzdělávání. Z tohoto důvodu byl vytvořen technický poradní výbor složený ze zástupců autonomních společenství a autonomních měst Ceuta a Melilla, jakož i z jiných vládních agentur.

Tento plán je formulován na základě sedmi priorit, které souvisejí s předcházením všech druhů obtěžování a školního násilí. Jeho struktura zahrnuje také osm linií činností s cíli a opatřeními, která se mají použít v každém z nich.

Webová stránka pro spolupráci škol od Ministerstva školství, kultury a sportu Španělské vlády

Tato webová stránka Ministerstva školství, kultury a sportu (MECD) je nástrojem s mnoha zdroji pro vzdělávací centra, učitelé, studenty a rodiny. Kromě jiných zdrojů je možné přes ni konzultovat aktuální nařízení národního a regionálního rozsahu, publikace, materiály, semináře, výzvy k předkládání návrhů, ocenění a plány na spolupráci škol apod.

Několik zemí

Aarhuské antiradikalizační úsilí - také známé jako „Obejmi mudžáhida“ nebo „Aarhus Model“ (Dánsko)

Náboženská radikalizace se stala mezinárodním problémem. Ale představitelé dánského města „Aarhus“ zavedli úspěšnou iniciativu proti radikalizaci založenou na dialogu, která přitahuje velkou pozornost a zájem ze zahraničí a v médiích je přezdívána „Aarhus Model“ nebo „Obejmi mudžáhida“. Dokumentární film o „modelu Aarhus“ vysílal australský oceněný dokumentární seriál „Dateline“: <https://www.youtube.com/watch?v=8kcgwcdqEQw&feature=youtu.be>. Při předcházení radikalizaci a diskriminaci je důležitá spolupráce mezi východní Jutskou policií a obcí Aarhus. Jejich práce je založena na porozumění a vědomí, jak zvládnout koncepcí radikalizace, extremismu, terorismu a diskriminace.

Centrum prevence radikalizace vedoucí k násilí (Kanada)

Centrum prevence radikalizace vedoucí k násilí (CPRLV) má sloužit jako platforma pro podporu rodin a jednotlivců, kterých se potenciálně týkají radikalizační situace. Má zabránit zhoršení pozdějších symptomů. CPRLV je iniciativou města Montreal, které si přeje založit organizaci, která se zvláště věnuje předcházení problémům násilné radikalizace a jejich projevům.

„Demystifikujte extremismus!“ – preventivní vzdělávání mladých lidí (Německo)

Modelový projekt „Demystifikujte extremismus!“ je odpovědí na rostoucí potřebu používat preventivní vzdělávání v oblasti politiky s cílem řešit fenomén náboženského extremismu. Cílem je poskytnout vzdělání o extremismu a o snahách extremistů získat další lidi do svých řad, jakož i rozvíjet strategie pro mládež, když se v jejich okruhu objeví známky radikalizace. Dalšími cíli je demystifikovat fenomén džihádu a zvyšovat schopnost mladých lidí ochránit se před extremismem.

EUIISA – Evropská unie nezávislých studentů a akademiků (Německo & Rakousko)

EUIISA je evropská organizace založená v Rakousku a Německu, se stejnými cíli a aktivitami založenými na sociální rovnosti, vzájemném porozumění, mezikulturním a mezináboženském dialogu, muslimsko-židovském dialogu a sociální rovnosti, prevenci a deradikalizací. Pracovníci EUIISA dobrovolně vykonávají prevenční a deradikalizační práci na školách, v klubech pro mladé, u pedagogů, policie, v kostelech, mešitách i v různých komunitách.

Federální centrum pro občanské vzdělávání: Studentská soutěž v politickém vzdělávání (Německo)

Tato studentská soutěž je největší soutěží pro politické vzdělávání v německém jazyce a od roku 1971 se stala „klasikou“ ve světě vzdělávání, která obohacuje vzdělávání politických témat na školách. Soutěž nabízí návrhy projektů, které vypracovali profesionálové o aktuálních a „výbušných“ tématech pro 4. až 12. ročník. Úkoly jsou jasně strukturované, což usnadňuje výuku a plánování, ale i dostatečně otevřené pro vaše vlastní pozměnění návrhu. Pro první dojem se podívejte na úkoly pro rok 2017. Informace o soutěži naleznete na domovské stránce Federálního centra pro občanské vzdělávání. Link naleznete v anglickém popisu dobré praxe.

„Matky pro život“ – Mothers for Life Network (Několik zemí)

„Matky pro život“ je jedinečná globální síť rodičů, kteří zažili násilnou džihádistskou radikalizaci ve svých rodinách. Ve většině případů rodiče v síti viděli své syny a dcery odcházet do Sýrie a Iráku a v mnoha případech se nikdy nevrátili. Někdy se radikalizovaly i další členové rodiny.

V současnosti je v naší síti zastoupených 12 zemí: Kanada, Spojené státy americké, Německo, Dánsko, Belgie, Nizozemsko, Švédsko, Francie, Norsko, Velká Británie, Tunisko a Itálie.

Multikulturní společnost (Velká Británie)

Téma těchto materiálů souvisí s tématy přistěhovalectví a emigrace, demografie a etnické příslušnosti. Jsou specificky spojené s různými etnickými menšinami, které tvoří obyvatelstvo Spojeného království, ale mohou být přizpůsobeny realitě ostatních zemí. Existuje celá řada úkolů pro čtení i diskusních úloh, které umožňují studentům uvažovat o své vlastní kultuře a o menšinách v ní. Může to být citlivá téma, protože se do určité míry zabývá i náboženstvím, takže je důležité, abyste byli citliví na pocity lidí a snažili se nepřispívat vlastním názorem, ale poslouchat ty od studentů.

Německá asociace škol bojových umění proti násilnému extrémizmu (projekt Německého institutu pro radikalizaci a deradikalizační studia) – (Německo)

Německá asociace škol bojových umění proti násilnému extrémizmu (Deutscher Verband der Kampfsportschulen gegen Extremismus DVKE) je jedinečná iniciativa Německého institutu pro radikalizaci a deradikalizaci (GIRDS) v Německu. DVKE je síť škol bojových umění v (v současnosti) německy mluvících zemích, které pracují proti násilné radikalizaci a extrémizmu všeho druhu. Proto je DVKE celosvětově první sítí škol bojových umění, která zavádí protiradikalizaci do každodenní tréninkové rutiny. Zaměřují se na to, aby jejich členové věděli včas odhalit násilné radikalizační procesy a aby byli schopni adekvátně reagovat. V ideálním případě mohou instruktoři DVKE působit jako silní partneři pro další specializované programy CVE a deradikalizace.

Postavit se! (Velká Británie)

Postavit se! Vzdělávání proti diskriminaci umožňuje mladým lidem v běžných školách, aby se učili a bojovaly proti diskriminaci, rasismu, antisemitismu a nenávisti vůči muslimům a zároveň rozvíjeli svou společenskou odpovědnost v komunitě.

Hlavní cíle programu:

- Posoudit základní vědomosti studentů o problematice diskriminace, antisemitismu a nenávisti vůči muslimům v rámci charakteristik.
- Používat definice, historické události a současné příklady trestných činů z nenávisti, aby se zvýšily základní znalosti studentů.
- Vzdělávat a poskytovat praktické strategie (jako například podávání zpráv) na boj proti různým kategoriím trestných činů z nenávisti pomocí zpráv CST a Tell Mama, které se týkají mladých lidí.
- Snaha, aby studenti získali komplexnější pochopení a cítili se jistě ve své občanské odpovědnosti ve společnosti

Program „Mezikulturní města“ (Francie)

Program Interkulturní města (ICC) města při přehodnocení jejich politik a to prostřednictvím rozvíjení komplexních mezikulturních strategií, které jim pomohou pracovat pozitivně s rozmanitostí a uvědomit si výhody různorodosti. Program navrhuje soubor analytických a praktických nástrojů na pomoc místním zúčastněným subjektům v různých fázích jejich práce.

RA-PROF – Radikalizační profilování

Radikalizační profilování je metoda vyvinutá Švýcarským centrem pro násilí, která umožňuje odhalit a reagovat na radikalizační tendence pravicového extrémizmu a islámského spektra v počátečním stádiu. Pokud učitel, policejní pracovník, sociální pracovník nebo jiná odpovědná osoba určí, že osoba může být radikalizována, tato osoba se obrátí na příslušné kompetentní licencované oddělení RA-PROF.

Síť silných míst (Velká Británie)

Síť silných míst je první globální síť starostů, politických činitelů a odborníků, kteří se sjednotili při budování sociální soudržnosti a odolnosti proti násilnému extremismu ve všech jeho formách.

Síť spojuje města a regiony na celém světě, aby se podělili o své zkušenosti v mezinárodním měřítku a spolupracovaly na nižší než národní úrovni, aby tak zabránily násilnému extremismu a podmínkám, ve kterých se extremismus a radikalizace mohou v komunitách vyskytovat.

Vzdělávejte proti nenávisti (Velká Británie)

Jak děti rostou a stávají se nezávislémi, není neobvyklé, že riskují, objevují nové věci a tlačí na hranice. Čas dospívání je často časem, kdy mladí lidé hledají odpovědi na otázky o identitě, víře a příslušnosti, ale hledají i dobrodružství a vzrušení.

Účelem této webové stránky je poskytnout praktické rady a pomoc pro všechny, kteří mají zájem udržet děti v bezpečí před nebezpečím extremismu. Tato stránka byla vytvořena Ministerstvem školství a Ministerstvem vnitra.

Overview about the current situation of the specific project environment in the partners' countries

Austria

Youth situation and youth policies

According to last statistics, the Austrian youth makes up 11,9% from of total population of 8,6 million inhabitants. The definition of youth in Austria varies. Austria's youth strategy targets 14-24 year olds, while the youth promotion act defines youth as those under 30 years old.

Austria follows the youth policy of the EU from 2009 and agreed to the overall objectives of European cooperation in the youth field. This includes the following main fields of action:

- Education and training;
- Employment and entrepreneurship;
- Health and well-being;
- Participation;
- Voluntary activities;
- Social inclusion;
- Youth and the world;
- Creativity and culture.

The main law dealing with youth is the “youth protection law” and it is valid throughout Austria, however in nine modified versions for each federal state of the country. This law/these laws include measures, actions and other procedures that guarantee the general protection of minors. Variations between the federal states are inter alia in regulations the times when minors are allowed to going out alone and in other slight nuances.

The central theme that youth is not allowed to stay in places which could endanger their healthy development or sanity (e.g. being exposed to prostitution, gambling, alcohol, tobacco, confrontation with violence live or just on screen etc.) remain everywhere throughout Austria the same.

There are two ministries whose main activities concern youth and children:

- Federal Ministry of Families and of Youth of the Republic of Austria
- Austrian Federal Ministry of Education and Women Affairs

Austrian youth is represented by Austrian Federal Youth which is the statutory advocacy of the children and adolescents in whole Austria.

Extremism and radicalisation in Austria

Youth radicalisation has been a topic in Austria indeed. Again and again it is mentioned and passionately discussed, several newspapers and other mass media report about this issue. With a broad mixture of nationalities and cultures living in Austria nowadays, there are observable tendencies of occasional tensions. There are several factors influencing the eventual formation of radicalisation. Several organisations, movements and initiatives are preventing and/or fighting its emergence, with more or less success and publicity.

These main types of radical views and behaviours might be distinguished as mainstream radicalisation in Austria:

- Muslim radicalisation/Islamic extremism
- Right-wing extremism/neo-Nazism/antisemitism

Sociologists and other experts have found out that radicalisation does not necessarily have a lot to do with religious or ideological beliefs itself but might be only a demonstration of insufficient recognition which is perceived solely from the subject itself, not from their surroundings.

Anyway, as crucial factors favour the emergence of radicalisation, we may identify and name among other these aspects:

- Disorientation of any kind, either on family, personal, professional or interpersonal level
- Pressure from society, media, peers or older comrades etc.
- Life crisis (death of a family member, parents' divorce, hopelessness...)

This does not mean that everyone between the age of 14 and 24 who is going through hard and tough times must become radicalised. Only that under certain circumstances some factors act as a sort of catalyst for already established high risk individuals.

Research also shows that children and youth left on their own, without appropriate guidance and structure they need, may incline to explore areas and get involved in activities (real or virtual) which are absolutely inappropriate for their age and mental state in general, and which can have a long-lasting destructive impact on their further development.

Muslim radicalisation

The most discussed type of radicalisation in Austria recently represents the Muslim radicalisation. A very sad example are the two Austrian girls who disappeared and voluntarily travelled to Syria to join the IS. In this tragical case, the recruitment happened via Internet and the two girls had been successfully persuaded to fight and sacrifice their lives for Jihad.

According to the Austrian Federal Office for the Protection of the Constitution and Counterterrorism, there have been around 250 persons in 2016 who confessed to Jihad in Syria or Iraq and left the country of Austria for one of these two destinations or for both. The majority of these people come allegedly from an environment whose perception of violence and war might be somehow different from those in dictionaries and encyclopedias.

The recruitment takes place not only on the Internet like it was with two girls but everywhere where young people meet; in streets, through clubs, in fitness centres and other places.

The radicalisation might even begin in kindergarten or nursery; in Vienna alone there are 150 Muslim institutions for children. The pedagogical personnel and other staff sometimes hardly speak German and thus kids can learn it neither. Such institutions facilitate the formation of a parallel society which can lead to irreparable damage for Austria's future generations. Also, it gives great opportunity for right-winged political parties (moderate or stronger) and their populist politicians in election campaigns.

At the same time, there is an organised Muslim youth association which tries to support, to motivate and help young people with Muslim background living in Austria to cope with islamophobia, to fully integrate them into the society, to prevent them from radicalisation and most of all to rectify the warped image their religion and its members have in the minds of the public.

Netherlands

Current Dutch youth Policy

This overview will start with a brief description of services and provisions for the youth in the Netherlands. Next, we will introduce the current Reform of Dutch youth policy and we will give a brief explanation what is expected of these reforms.

Services and provisions

The Dutch youth care and welfare system consists of: universal services, preventive services and specialized services.

Universal services: e.g. youth work, child care and schools. These services aim to facilitate the normal development of children and to prevent small problems of children and families turning into severe problems. Municipalities aim to strengthen these universal services in order to enable professionals to adequately solve small problems in children's upbringing and to detect more severe problems. Municipalities in The Netherlands also aim to stimulate the cooperation between the different universal services.

Preventive services or primary youth care services: e.g. child health care, general social work, parenting support and in many local municipalities, also within the Youth and Family Centers. These preventive services aim to detect problems at an early stage, to intervene at an early stage, to coordinate support and to refer children and families to the specialized youth care services. The municipalities are responsible for preventive youth policy.

Specialized services: e.g. the youth care services, youth mental health care services and child protection services. The provisions available should assess the needs and the situation of children and families with serious development and/or parenting problems. They also provide specialized care, coordination of care and aftercare, including intensive ambulatory support and specialized pedagogical support at home for multi-problem families, semi-residential care, residential care and foster care.

Reform of youth policy in the Netherlands

Before 2015, the Netherlands had long tradition in child and youth social services with a high standard of professional practices. The universal and preventive services were the responsibility of the local municipalities and the youth care system was under the responsibility of the 12 Dutch provinces. However, during the last twenty years many evaluations have been made. The system was seen as not functioning well enough. The five main problems are summarized as follows:

1. Imbalance in focus: There was a growing imbalance between attention to normal development of youth and attention to youth at risk. The specialized services received more funding in proportion to the universal and preventive services.
2. Fragmentation: The child and youth care system lacked transparency because of the many different services, statutory bases, responsible and funding authorities, professional associations and sector organisations.
3. The prevailing practice of referring clients: With many different services specialized, organisations cannot meet all needs of children, adolescents and their families. Therefore, clients are referred to different organisations. Often, the admission procedures are complicated and take a great amount time.
4. Increase use of care: The increased demand of specialized care every year, seems to be caused both by an improvement in detecting problems and the earlier mentioned imbalance between services, the fragmentation of the youth care system and the domination of referrals to specialist services.
5. Unmanageability: When one type of services receives funding, the demand of other types of services increases.

In order to reduce the obstacles mentioned above, a huge reform of the Dutch youth care system became necessary. Therefore, since the beginning of 2015, the Dutch youth care system has undergone a decentralization and transformation.

This decentralization means that all 393 municipalities are now responsible for the whole continuum of care for children, young people and families in need of help. The transition relates to all types of services, including mental health provisions. The municipalities now steer a wide range of services for children and families, ranging from universal and preventive services to the specialized (both voluntary and compulsory) care for children and young people between 0 and 18 years old. The transformation of care emphasizes a bigger role of the family and social networks in the care process, more prevention and a better coordination and integration of services. This should lead to more coherent, more effective, more transparent and less expensive services for children, young people and families.

The new Child and Youth Act is not executed on its own. There are three other decentralizations implemented at the same time:

- Acts in Social Support of All Citizens,
- the New Act on Income and Labor, and
- Appropriate Education.

Decentralization and transformation: implications for services and provisions

The underlying principle of the decentralizations is “one family, one plan, one coordinator”. For the relevance of this overview, only the new Child and Youth Act (2015) will be briefly discussed. The main objectives of the new Child and Youth Act is to decrease the number of children in specialized care and to increase preventive and early intervention support and to promote the use of social networks.

In summary, local municipalities are responsible for ensuring that their youth policy

- activates, restores and strengthen the own capacities of the children, youth, parents and their social environment to solve problems;
- improves the parenting capacities of parents and their social environment, so that they are able to bear responsibility for the upbringing of children and youth;
- includes prevention, early detection and early support;
- offers timely suitable care made to measure. This includes improving the safety of children and youth and out of home placements in environments that are most similar to family environments;
- contains effective and efficient cooperation regarding families.

Tackling radicalization in the Netherlands

The Dutch government has been working intensively to tackle the problem of radicalization and terrorism, since the country’s level of terrorist threat was raised in March 2013. One of the main lines of the program is the collaboration and information-exchange among the state and local authorities (municipalities). The program focuses on both risk reduction and preventive measures in high-risk areas.

The Action Program's objectives are threefold: (1) to protect the democracy and the rule of law, (2) to fight and weaken the jihadist movement in the Netherlands, and (3) to reduce the breeding grounds for radicalization. As such the Action Program consists of five elements, which will be summarized below:

1. Preparation phase for tackling radicalization
2. Preventive approach to radicalization
3. Fighting terrorist activities
4. Terrorist threats
5. What if a terrorist attack is committed?

Municipalities and local parties play a key role in the fight against radicalization. Schools, mosques, key figures, communities, and first line workers, are most likely to be in direct contact with youngsters who are vulnerable to radical ideologies. They are able to perceive changes and communicate with the youngsters. Therefore, they can provide information and help to notice signals. There are five important domains of preparation:

1. Exploration: a lot of municipalities start an explorative research in order to assess the necessity and feasibility of a policy for fighting radicalization
2. Detection of possible signals: municipalities play a key role in the detection of possible radicalization processes, at an early stage.
3. Organizing information: municipalities are all equipped with local structures where signals of radicalization can be reported, shared and interpreted.
4. Effective networking: a good network is invaluable in the prevention of radicalization. It requires cooperation and mutual trust among all the parties involved.
5. Expertise enhancement: municipalities can make use of different types of trainings. These include counselling material for first-line workers and managers in education, youth care, social work, police, public prosecution service and judicial institutions, e-learning modules about recognizing radicalization, and security awareness modules for companies and institutions facing violent extremist threats.

Slovakia

In Slovak Republic, the phenomenon of extremism and radicalization is often interpreted as manifestations of fascism and racial abuse or racist hate ideas.

Extremism as such is not subject to racial or ethnic hatred only. Extremist or anti-social behaviour of young people (or adults) is manifested in the form of violence itself against individuals, groups, communities and politicians as well as the active participation of young people in the prohibited events, wearing banned symbols (Antifa, Skinheads, etc.) or by setting up their own interest groups

conflicting with the Constitution of the Republic and the law on the protection of human rights and freedoms.

Sympathy or membership in extremist formations does not affect only their external behaviours (clothes, hairstyle, wearing different symbols), but also affects the whole idea of the world and their way of thinking and action.

The factors that most influence the rise of extremism in Slovakia can be put in order from the factor with the greatest impact:

- Street impact
- Internet and easy access to the aggressive side
- The inability of parents to control children's leisure activities
- Inappropriate influence of the media
- Society impact
- Lack of parent's time dedicated to children
- Church influence
- School and the school environment

The causes of violence and attitude of Slovak youth to expressions of extremism: The Slovak Republic is split into two main categories of extremism: Right-wing extremism, which is presented as a mixture of ideas of Fascism, Nazism, Racism and Neo-racism, and left-wing extremism, which manifests itself mainly with kind of Anarchist, anti-globalization and radical environmental ideas.

The most serious racially oriented theories include the idea of the white supremacist over other people. Based on the survey "Right-wing extremism on the SR 2013" young respondents in Slovakia are the least tolerant to Roma population, where 39.0% presented the view that these people are less valuable than others, but on the contrary young adults showed leniency towards Asian, and black people (up to ¾ respondents have no problem with those nationalities). It is obvious that the Slovak youth is based on the fact that with Roma people are facing more frequent than with other ethnic groups. Trend of supporting extremist groups (such as politics) is based on proven research and extends support in municipalities and regions, which are located near Roma settlements, mainly in eastern Slovakia and in most municipalities in central and western Slovakia.

In Slovakia we are aware of some youth subcultures, which are characterized by elements of delinquent behaviour – an attitude which goes beyond normal behaviour, and may therefore pose a risk of violence, radical or extremist acts (crime, alcoholism, drug abuse, promiscuous sexual behaviour, political orthodoxy, vandalism, aggression, self-mutilation, etc.).

According to the opinion of young people, we can cite the group considered the most threatening Slovak Republic (lists "Top 5" in a comparison between 2009 and 2011) :

- Neo-Nazis (promotes fascism)
- The Roma minority
- Skinheads (fighting other races often violently)
- Nationalists (the first SR / hatred e.g. the Hungarian minority and other minorities)
- Sport/Football hooligans

Mainly violation or commit offenses with elements of extremism are provided by young people in age of 14-28 years. According to experts Police Corps is the dangerous age roughly between 12 and 13 years, because individuals are more likely to imitate the older ones, respectively they are easily influenced. In year 2011, the proportion of offenders in the category of 18-25 years was 80% (from a total of 91 offenses,) where, in 2013, committed the crime of extremism in the greatest amount of people older than 25 years.

Our survey confirms the relevance of surveying the themes of violence, intolerance and widespread right-wing extremism among young people. It is important to examine the behaviour of young people in the home, social as well as school environment.

It is important to specialize the various investigations and to focus attention on the different ages of youth (youth as a whole, ages 12-14 years and 15 years or more, and so on.). It also remains an important social role to help young for removing problems related to employment and thus financial security, because it is a major source of concern for the future.

Slovenia

Slovenia is a country that has a large number of immigrants from war zones of the Balkan war in Bosnia and Herzegovina since 1996/1997. Many programs incurred during that period, and in today's re-migrant crisis they confirm their usefulness, especially among young people.

Slovenia is an extremely diverse county; in culturally, socially and ethnically mixed context. After the Balkan war twenty years ago, immigrants brought as well religious diversity in the country that was before purely Catholic.

For a country with only two million inhabitants all those changes had been and still are a great challenge.

Situation of youth counselling in Slovenia

Advisory service and School counsellors

According to the latest information of the Statistical Office of the Republic of Slovenia, there are approximately 1050 counsellors employed in primary schools, schools with special education programmes, secondary schools, residence halls and other institutions in the field of education. School counselling teams exist since 1968. The counselling work is actually the result of career advising and psychological diagnostics for children as well as of counselling and educational services for children, parents and teachers. The new legislation from 1996 governing the educational system places school counselling services into all spheres of the system. Thus, the school counsellors have become an important subsystem of pedagogical professionals.

We also have counsellors as well at all levels of education, including adult education. It is important to emphasize that there is also a good cross-sectors integrative connectivity, what we in more details present in the following chapters.

School counsellors are operating on the basis of program guidelines defined by the "National Curriculum Council" operated by Institute of Education of the Republic of Slovenia.

In the field of adult education under the auspices of the Adult Education Institute exists altogether 14 counselling centres all over the country.

Parent Council

The Parent Council is a supervisory body of the institution (school) acting in compliance with its legally defined powers. It is made up of representatives of individual units. It makes its decisions independently of other bodies within a school. Its work is public and in implementing its tasks it is accountable to parents whom it represents. The Parent Council is a body representing the interest of students' parents.

The role of the Parent Council is to give proposals for extra curriculum activities; give approval to the proposal for extra curriculum activities; give the opinion on the proposal for school development programme and annual work plan; debate on the reports drawn up by the Principle on educational issues; deal with the complaints made by the parents and to give its proposals, incentives and opinions hereto; elects members of the Parent Council.

Social work and Youth

The Social Work Centre, whose founder is the Ministry of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities, operates 62 centres for social work. They have either a team of experts of different services or a team for individual plan or a so called emergency team. The emergency team meets when

the circumstances require immediate intervention (e.g. abuse, violence, infringement of rights of children and adolescents etc.).

In any case the team has to be activated in compliance with the Rules of Procedure. The team is composed of 5-7 people being trained to deal with particular issues. The Centre might invite experts for particular areas and individual professionals or volunteers who have a deep insight into the processes (offering assistance and current trends in particular areas) to join the team. In principal, all members of a team have equal say in the matters. However, special attention has to be paid to those issues which might cause unmanageable escalation of problems. For the work of the emergency team also applies that the assessment of resources is just as important as the assessment of problems.

In case of emergency, a team prepares a short-term contingency plan. The plan must detail all the persons involved, their tasks as well as the channels of interpersonal communication and coordination. The time limit for the contingency plan has to be set as well as the date of the termination of the plan, when standard procedures are reinstated. The members of the team enter into a working agreement. Special schemes and reminders might also be prepared for individual persons involved. It has to be emphasised, though that the end user has a special role within the team. He/she is the one who chooses the type of assistance and the supportive network that might help him/her to overcome his/her problems. In this way all supportive bodies are involved in the team process.

The Team of Experts of the Social Work Centre represents a good platform and a basis for social work within a community by bringing together different disciplines, actively integrating family and other social networks, in order to empower individuals and to assist them in overcoming difficult situations.

Spain

Youth policies in Andalusia

There are approximately 1.8 million Andalusians between the ages of 15 and 29.

The Regional Government of Andalusia is made up of a series of Councils specific to each area. When considering radicalisation in young people, it is important to see which youth care services are available, mainly in the areas of Education, Social Protection and Justice. The main Ministries that promote, manage and coordinate policies and services directly or indirectly aimed at the welfare of children and young people are: the Ministry of Education, Culture and Sport together with the Ministry of Health, Social Services and Equality, and the Ministry of the Interior and the Ministry of Employment and Social Security and their counterparts at the Regional level.

The majority of actions at the state level are carried out at the regional-local level managed by the different public bodies:

- National Youth Institute, established in 1991, although the first youth information services were organized in 1975 in Barcelona.
- The Youth Space of the Granada City Council is a public facility of municipal ownership that has been in operation since 2007. Its purpose is to promote the meeting, information, training, leisure and free time of the young people of Granada, thus responding to an important need to have specific spaces for this group in our city. It consists of 7 rooms dedicated to the use and enjoyment of young people, either through activities organized by the Department itself, or through the transfer of spaces to various youth groups for their own activities.
The aim is to promote and offer information on youth associations, help, self-help and information for young people.
- Youth Information: the Andalusian Network of Youth Information Centres is an information system for young people, planned and coordinated by the Andalusian Youth Institute. There are 11 centres in the capital city of Granada. They attend to the specific information needs of the Andalusian youth population, in order to facilitate the solution to their problems and demands, as well as their full incorporation into social life.

Social policies and Equality

In the area of social welfare services, there are specific sections aimed at young people, as well as children and families. Its structure has community services (13 centres), where it offers generic assistance and specialized services. Specialized services are carried out by public-private institutions in their majority NGO's, and only community services are financed and publicly accountable.

Provincial Drug Dependence Service

Within these specialized services we find the Directorate General for Children and Families, which aims at promoting and coordinating resources for families. It offers a program of space to facilitate family relations, program of family treatment with minors and program of e-evaluation, diagnosis and treatment of minors, victims of sexual violence. Within this area, there are services aimed at the well-being of families and minors, and other specific services aimed at the young population.